

Verslag Themasessie: Winkelgebieden in transformatie

Seminar the future of retail | 21 september 2022 | Spreker Paul Rutten

Aan de slag met winkelen, wonen en verblijven in de bredere en groenere binnenstad

In het position paper van de werkgroep **Toekomstbestendige winkelgebieden**, geschreven onder leiding van Cees Jan Pen (Fontys) worden drie thema's behandeld: transitieprocessen in winkelgebieden, gebiedsontwikkeling van binnensteden, van 'place to buy' naar 'place to be', en samenwerken aan toekomstbestendige winkelgebieden. Moderator en inleider Paul Rutten (Hogeschool Rotterdam) stelt vast dat de meeste debatten over de toekomst van retail nauw zijn verbonden met discussies over de vormgeving van de toekomstige binnenstad. Daarvoor is samenwerking met andere sectoren en partijen een must, in het bijzonder de cultuursector en horeca, maar ook met de lokale overheid en de vastgoedsector. Daarbij is ook de landelijke overheid betrokken, onder meer voor wat betreft wet en regelgeving. Aandacht voor de stenen in de stad is daarbij niet genoeg. Het moet ook gaan om de rol van de stad voor de sociale verbindingen en netwerken, net als de stedelijke identiteit waaraan ook burgers een belangrijke bijdrage leveren.

Het debat in de workshop spits zicht toe op de manier waarop samenwerking in steden en wijken moet plaatsvinden, met welk doel en vanuit welke waarden. De inbreng komt van vertegenwoordigers van lokale overheden uit Vlaanderen en Nederland, representanten van brancheorganisaties uit de retail en onderzoekers. Meerdere belangwekkende kwesties worden besproken. Vraag is bijvoorbeeld wie nu precies mag beslissen over welk soort retail zich waar mag vestigen in de stad. Wanneer de lokale overheid streeft naar een duurzame en verantwoorde binnenstad, mag of kan ze dan bepaalde winkels of ketens weren? Hoe verhoudt zich dat tot de vrijheid van ondernemers? Hoe kan de continuïteit van beleid verzekerd worden wanneer na ommekomst van vier jaar in de gemeente een andere politiek wind gaat waaien? Hoe kunnen lokale retailers bij stadsontwikkeling worden betrokken worden in een tijd waarin ze door tal van ontwikkelingen moeite hebben om het hoofd boven water te houden? Maar vooral ook: Hoe organiseer je samenwerking? Een van de conclusies van het debat is dat grotere burgerbetrokkenheid in discussies over de toekomst van de binnenstad nodig is. Daar ligt de grote opgave. Een goed ingericht proces van burgerparticipatie zou kunnen leiden duurzame en werkbare uitkomsten waar de lokale overheid niet omheen kan. Stedelijke transformatie wordt daarmee minder beïnvloed door de veranderlijke politieke wind. De rol van de overheid in deze ontwikkeling: zij moet het initiatief nemen en het participatieplatform ontwikkelen. Het stuur moet ze uit handen geven.

Opmerkelijk was de waarneming uit Vlaanderen dat Nederland een stringent beleid heeft op het gebied van ruimtelijke ordening en planning. Dat contrasteert met het beeld in Nederland waar het veld en de overheid recent vaststelde dat de voorbije periode te veel aan de markt is overgelaten.